

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Revisionsrapport - Granskning av produktivitet och effektivitet i hälso- och sjukvården

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner förvaltningens förslag på svar och lämnar det till revisorerna som sitt eget.

Sammanfattning

På uppdrag av revisorerna i Region Gotland har KPMG genomfört en granskning om hälso- och sjukvårdsnämndens styrning och uppföljning främjar produktivitet och effektivitet i hälso- och sjukvården.

Revisorerna har lämnat en samlad bedömning utifrån granskningens syfte där bedömningen är att hälso- och sjukvårdsnämnden i dagsläget delvis säkerställer en styrning och uppföljning som främjar effektivitet och produktivitet.

Former för uppföljning finns men bedömningen är att en tydligare styrning bör skapas.

Revisorerna har även utifrån granskningen lämnat följande rekommendationer, till hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Identifiera framgångsfaktorer för att stärka produktivitet och effektivitet för Region Gotlands hälso- och sjukvård
- Överväga att belysa produktivitet och effektivitet utifrån ytterligare perspektiv beaktat regionens särskilda förutsättningar
- Överväga att redovisa Kostnad per patient till nationell nivå samt därigenom DRG-poäng för att möjliggöra ytterligare jämförelser med andra regioner
- Säkerställa intern samverkan mellan regional hälso- och sjukvård samt kommunal hälso- och sjukvård för att effektivisera vårdprocessen och minimera återinläggningar
- Följa det projekt om produktionsplanering som pågår, och beakta de förslag till förändringar eller förbättringar som framkommer av resultatet.

Hälso- och sjukvården bedömer i stort att dessa områden är relevanta men i vissa fall, ex. KPP-system behöver värdet av detta ställas mot den kostnad det innebär att införa, drifta och underhålla ett sånt system.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av revisorerna i Region Gotland har KPMG genomfört en granskning om hälso- och sjukvårdsnämndens styrning och uppföljning främjar produktivitet och effektivitet i hälso- och sjukvården.

Revisorerna har lämnat en samlad bedömning utifrån granskningens syfte där bedömningen är att hälso- och sjukvårdsnämnden i dagsläget delvis säkerställer en styrning och uppföljning som främjar effektivitet och produktivitet.

Former för uppföljning finns men bedömningen är att en tydligare styrning bör skapas.

Revisorerna har även utifrån granskningen lämnat följande rekommendationer, till hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Identifiera framgångsfaktorer för att stärka produktivitet och effektivitet för Region Gotlands hälso- och sjukvård.
- Överväga att belysa produktivitet och effektivitet utifrån ytterligare perspektiv beaktat regionens särskilda förutsättningar.
- Överväga att redovisa Kostnad per patient till nationell nivå samt därigenom DRG-poäng för att möjliggöra ytterligare jämförelser med andra regioner.
- Säkerställa intern samverkan mellan regional hälso- och sjukvård samt kommunal hälso- och sjukvård för att effektivisera vårdprocessen och minimera återinläggningar.
- Följa det projekt om produktionsplanering som pågår, och beakta de förslag till förändringar eller förbättringar som framkommer av resultatet.

Rapporten lyfter fram flera faktorer som påverkar hälso- och sjukvården på Gotland som gör den mer eller mindre unik i vissa områden i förhållande till andra regioner.

Områden som belyses är ö-läget och de förutsättningar och merkostnader som är kopplat till detta som även innebär en annan effektivitet än vad andra regioner kan uppnå. KPMGs granskning hänvisar till en ö-lägesutredning från 2017 och de merkostnader som togs fram i den utredningen. Det finns idag en ny genomlysning där merkostnader uppgående till 257-277 miljoner identifierats. Dessa merkostnader är kostnader som hälso- och sjukvården på Gotland har som inte andra regioner har. Omsatt till kronor per innevånare innebär detta ca 4 200 – 4 500 kr per innevånare.

Samma genomlysning som nyligen gjorts kring ö-lägets merkostnader lyfter fram ett par avdelningar som måste ha en kapacitetsreduktion för toppar. Där lyfts bland annat både barnavdelning och förlossningsavdelning som två av dessa avdelningar, dvs samma enheter om varit med i granskningen från KPMG. Detta innebär konkret att efterfrågan blir för dessa enheter input till ett mått på effektiviteten sett till förhållandet mellan produktion och insatta

resurser. Här är hälsa- och sjukvårdsförvaltningen bedömning att dessa enheter inte är fullt ut relevanta för att bedöma effektivitet på baserat på att de har en överkapacitet som är tvingande p g a ö-läget. Detta gäller dock inte operationsavdelningen.

I övrigt lyfter rapporten fram flera verksamhetsutvecklingsområden som pågår och syftar till förbättringar och effektiviseringar.

De bedömningar och rekommendationer som lyfts fram tillsammans med hälsa- och sjukvårdens bedömningar:

- **Identifiera framgångsfaktorer för att stärka produktivitet och effektivitet för Region Gotlands hälsa- och sjukvård.**
Förvaltningens bedömning är att rekommendationen är relevant. Här pågår redan i dagsläget bland annat projektet produktions- och kapacitetsstyrning. Vidare är verksamhetsutveckling, omvärldspaning m.m. viktigt i detta arbete.
- **Överväga att belysa produktivitet och effektivitet utifrån ytterligare perspektiv beaktat regionens särskilda förutsättningar.**
Förvaltningens bedömning är att området är relevant, speciellt vid bedömningar av produktivitet och effektivitet i förhållande till andra regioner. Utredningar har påvisat att hälsa- och sjukvården på Gotland har flertalet unika förutsättningar som måste beaktas och som påverkar produktivitet och effektivitet negativt i relation till andra regioner. Dock måste former för detta arbetas fram, vilket i sig är en utmaning.
- **Överväga att redovisa Kostnad per patient till nationell nivå samt därigenom DRG-poäng för att möjliggöra ytterligare jämförelser med andra regioner.**
Förvaltningens har vid flertalet tillfällen sett till eventuellt införande av KPP, något som övriga regioner använder där bedömningen såhär långt varit att inte införa detta. Systemet är enligt tidigare bedömningar kostsamt, både i införande och drift/underhåll och ekonomiskt har det inte i dagsläget setts som motiverat. Dock skulle det kunna motiveras i större utsträckning i samband med att andra delar kring mätning och uppföljning av produktivitet och effektivitet görs.
- **Säkerställa intern samverkan mellan regional hälsa- och sjukvård samt kommunal hälsa- och sjukvård för att effektivisera vårdprocessen och minimera återinläggningar.**
Förvaltningens bedömning är att detta är ett viktigt arbete som pågår redan idag, men där det fortsatt finns ytterligare förbättringar att göra för såväl verksamhet som patienter.

- **Följa det projekt om produktionsplanering som pågår, och beakta de förslag till förändringar eller förbättringar som framkommer av resultatet.**

Helt relevant rekommendation. Projektet syftar till att öka effektivitet, öka tillgänglighet för patienter och därigenom även bidra till en bättre ekonomi.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att ovanstående återkoppling på genomförd granskning återspeglar hälso- och sjukvårdens synpunkter på och bedömningar av granskningsresultat och rekommendationer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälso- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2023-11-23
Revisionsrapport från KPMG, Granskning av produktivitet och effektivitet i hälso- och sjukvården

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Skickas till

KPMG
Regionens revisorer